

MŪSŲ LIETUVA

SUSITARTA ŠAUKTI LIETUVOS LAISVINIMO KONFERENCIJĄ

Iš mūsų veiksmų pasitarimo

NR. 22 /1348/ XXVI 1974 GEGUZES-MAIO 30 D. 70 centavų
R. Juatindiba, 20 - Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, ESP. T. el. 273-0338

PASAULYJE

Paryžius. Pirmadienį prezidento pareigas perėmė Valery Giscard d'Estaing, kurio išrinkimą patvirtino konstitucinė taryba. Giscard gavo 13.400.000 balsų, vos pusę milijono daugiau už antrąjį kandi datą.

Portugalija. Krašte plinta streikai, kadangi darbininkai reikalauja didesnių algų - iki 1.400 kr. mažiausios algos. Gen. Spínola pakėlė algas ir „sušaldė“ kainas.

Buvęs Portugalijos prezidentas admiras Tomáz ir buvęs ministras pirmininkas Marcelo Caetano, pereitą savaitę atskrido į Braziliją, kuri suteikė jiems azilo teises.

J. A. V. Šių metų kovo mėnesio daviniai rodo, kad mėgiamiausi amerikiečių laisvalaikio užsiėmimai yra šie: plaukimas - 107 milijonai asmenų, dviratinių yra 86 mln, žuvalių mėgsta 61 mln, stovyklauti išvyksta 54 milijonai asmenų. Kiti užsiėmimai: kėgliais žaidžia 38 mln, stalo tenisą 34 mln, biliardais 33 mln, laivais plaukioja (neskaitant būrinių laivų) 33 mln, beisbolą žaidžia 26 mln, čiuožti mėgsta 25 mln amerikiečių.

BRAZILIJA

Brašilia. Gegužės 23 sostinėje mirė kariuomenės ministras Vicente de Paulo Dale Coutinho, palaidotas São Paule. Dalyvavo Brazilijos dalinyje II pas. karo metu. Jo vietoje laikinai paskirtas min. Sílvio Coelho Frota.

Amazonija. Medeiros upės apylinkės tirti išvyko archeologas Pol-dão Pires Brandão, bandydamas surasti legendose ir senuose raštuose minimus „dingusius“ miestus, kurie galėjo būti priešistoriniais laikais pastatyti.

Santos. Numatyta pastatyti trečius bėgius prie jau esamo geležinkelio, kurie padidintų transporto talpą iki 20.000 tonų pre-

Ukraina. Sovietai nubaudė mirties bausme dar keturis ukrainiečius, apkaltintus dalyvavimu nacių kariuomenėje Antrojo karo metu. Manoma, kad Sovietijoje iš viso per paskutinius ketveris metus mirties bausme nubausta apie šimtas asmenų, pusė dėl „nusikaltimų“ karo metu.

Montevideo. Spauda praneša, kad Urugvajaus prezidentas Bordaberry sulaukia daugiau spaudimo iš kariškių pusės, reikalaujančio įvesti pakeitimų savo valdžioj ir mirusio viceprezidento vietą užleisti kariškiui

LIETUVOS KATALIKŲ SKUNDAI

Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 8

1927 liepos mėnesį Salų klebonas kun. Petras Nykštus buvo apkaltintas, kad ruošęs vaikus Pirmajai komunijai. 1972.VIII.24 kun. P. Nykštus Rokiškio rajono Vykdomojo komiteto Administracinės komisijos buvo nubaustas 50 rb.

kių per dieną. Jau dabar geležinkelis perveža trečdalį uoste išvežamų prekių.

São Paulo. São Paulo bažnytinės provincijos vyskupas savo konferenciją skyrė jaunimo pastoracijos klausimams ir įsteigė du bažnytinius teismus.

São Paulo. Nuo gegužės 27 iki 31 mieste ir apylinkėse pravedamas vėjus skiepyti mažus vaikus nuo 6 iki 24 mėnesių amžiaus nuo vaikų paralyžo, stabo ir kitų ligų.

Šių metų kovo mėnesio 23 dieną New Yorke įvyko Lietuvos laisvinimo darbo konferencijos paruošiamasis pasitarimas.

Pasitarimą kvietė VLIKas. Dalyvavo pirmininkai ir atstovai šių organizacijų: ALTos — T. Blinstrubas ir dr. J. Genys, Diplomatinės tarnybos — generalinis konsulas A. Simutis, JAV Lituvių Bendruomenės — J. Gaila ir A. Gečys, Lietuvių Laisvės Komite to — V. Vaitiekūnas ir dr. B. Nemickas, PL Bendruomenės — B. Nainys ir J. Kavaliūnas, VLIKO — dr. J.K. Vakiūnas ir J. Valaitis. Kanados L. Bendruomenės pirmininkas E. Čiuplinskis ir ALT-os pirmininkas dr. K. Bobelis dėl asmeninių aplinkybių atvykti negalėjo.

Pasitarimo tikslas buvo aptarti Lietuvos laisvinimo darbo konferencijos apimtį, turini, dalyvius, vietą ir laiką. Konkrečius numatytos konferencijos darbo projektus buvo paruošę VLIKas ir PLB valdyba.

Po išsamių diskusijų, išlyginus kai kuriuos nuomonių skirtumus, buvo susitarta konferencijos dienotvarkės ir visais kitais klausimais. Konferencijos pagrindiniams pranešimams paruošti numatytos 5 komisijos. Komisijoms į talką bus kviečiami atskirų sričių žinovai iš visos lietuvių išeivijos. Paruošiamieji darbai pradami tuoj pat. Pati Lietuvos laisvinimo konferencija įvyks spalio mėnesio gale. Sutarta sudaryti bendrą fondą konferencijos darbams finansuoti. (E.)

bonas mūsų vaikus mokė bažnyčioje. Mokytoja Didžgalviene ir apylinkės pirmininkė Raugalienė Gradecko dukterį net namo parvarė. Mokytoja jai pasakė, kad vaikams negalima eiti į bažnyčią. Ta mergaitė, išsigandusi, ir parbėgo namo, bažnyčioje paliko net knygą, bijojo prie mokytojos jos pasiimti.

Salų mokyklos direktorius Augulis, ūkio technikumui Steponavičius, apylinkės pirmininkė Raugalienė važinėjo net į namus pas vaikus, kurie eina bažnyčion. Direktorius Augulis, pasiėmęs vaikus be tėvų žinios, tik esant pirmininkei ir technikumui direktoriui, liepė rašyti prieš kleboną ir vaikai nusigandę rašė taip ką jiems Augulis diktavo. Kai mes tėvai sužinojome, kad mokytojai neteisingai padarė, tai vaikų paklausėm, ką jūs rašėt ir kam taip rašėt, kaip nebuvo, tada vaikai pasakė: „Nežinom — ką direktorius sakė, tą ir rašėm. Bijojom direktoriaus kad nebartų“.

/tąsa 3 psl./

LATVIJA

LIETUVA

ESTIJA

PABALTIEČIŲ DIENA

SEMANA DOS POVOS BALTICOS /žr. 10 psl./

CENTRO MUNICIPAL DE CAMPISMO
VIA RAPOSO TAVARES, KM 25

BIRŽELIO—JUNHO 9

Kaune lietuvaitės gulė po ratais

Papildymas "Tėviškės Žiburios" 1974 m. 4 nr. išspausdinto straipsnio "Naujos žinios apie buvusias kovas"

Buvęs Kauno įvykių liudinin- kas privačiame laiške rašo: Aš buvau Kauno mokykloje (vardo neminiu), kuri buvo netoli centrinių kapinių. Dar buvau vaikas, bet puikiai atsimenu Vėlines. Aš esu linkęs manyti, kad tai vis tik buvo gaivalinio pobūdžio įvykis, juo labiau, kad kiekvienais metais tai kartodavosi.

Niekad nepamiršiu didvyriškų Kauno lietuvaičių ryžto: merginos gulė po milicijos mašinų ratais, kad negalėtų išvežti sumtų vaikinų. Čia pat buvo pilna milicijos, ginkluoti rusų kariuomenės daliniai patruliavo gatvėse, kuriose girdėjosi klyksmai, šauksmai ir rusų keiksmai.

Rusams labai nemalonūs lietuvių pasipriešinimai. Saugumo milicija Kaune ir kaikiuriuose kituose miestuose turi KGB, suskirstytą į skyrius. Pagrindinį skyrių sudaro vadinamas "lietuvių skyrius" ne todėl, kad jame dirba tik lietuviai, bet todėl, kad jo pagrindinis tikslas yra išaiškinti ir likviduoti pasipriešinimo "tarybų valdžiai" židinius. Kauno KGB "lietuvių skyrius" nuolat auga ir plečiasi. Jis dažnai suima, kankina nekaltus žmones, dažniausiai pačių rusų įskūstus, norėdamas pasirodyti savo viršininkams Maskvoje, kad gerai veikia.

Tiek miškų partizanų kovos, tiek minėtos Vėlinės, tiek faktas, kad kiekvienų metų vasario 16 d. randama iškabinta nepriklausomos Lietuvos vėliava, tiek visa vidinė atmosfera yra vienos ir tos pačios grandinės tęsinys. Apie centralizuotą lietuvių pogrindžio organizaciją nė kalbos negali būti, nes minėtas KGB "lietuvių skyrius" jo jieško jau ilgus metus. Ir patys lietuviai nujaučia, kad tokios organizacijos nėra.

Ne tik geriausi lietuvių boksinkininkai yra tautiškai susipratę, bet ir daugelis komjaunuolių. Aš pats buvau komjaunuolis, nors taip ir nesupratau, ką komjaunuolis turi daryti. Komjau-

nuoliu reikia būti, kad galėtum mokytis, įstoti į augštąją mokyklą. Komjaunuoliais yra visas besimokantis jaunimas. Ir Lietuvos boksinkininkai buvo komjaunuoliais.

Boksininkų akibrokštas buvo "pasveikinimas" jo "prakilynės" Suslovo. Jis kilo irgi gailėsiškai. Lietuvių komandoje dalyvavo čigonų kilmės boksininkas A. Hankevičius, kuriam buvo užskaitytas pralaimėjimas. Publikos tarpe buvo daug čigonų, atvykusių stebėti savo numylėtinio kovos. Vienas čigonų berniukas, pasipiktinęs teisėjų sprendimu, puolė į ringą. Publikos nuotaika buvo nepaprastai įtempta ir nedaug reikėjo, kad sprogtų. Minia puolė rusus, milicininkus, padegė jų mašinas. Į minią šaudė jaunas milicijos leitenantas, persigandęs dėl savo gyvybės. Užmuštų buvo, berods, trys ar du jaunuoliai, kurie buvo slapta milicijos palaidoti. "Draugas" Suslovas labai greitai išskrido iš Kauno Aleksoto kariuono aerodromo.

Apie 1968 ar 1970 m. buvo nukautas miškuose žmogus, tačiau plačiau nežinau. Gal buvo ir daugiau nukautų. Rusai skelbė, kad tai buvęs paprasčiausias nusikaltėlis. Ir aplamai "miško brolių" vardu buvo prisidėngusių kriminalistų plėšikavimo tikslais.

Lietuvių tarpe yra tikrų pataikautojų rusams, kurie akiai eina su Maskva. Tokie mano, kad lietuvių tautos kelias yra tikrai su Maskva. Tokių yra gana daug.

Iš kito šaltinio atėjo žinia, kad neseniai keturi lietuviai, tarnaujant sovietų kariuomenėje Leningrade, autovežimiu bandė bėgti Suomijon, bet buvo sugauti. Du iš jų turėjo puskarininio laipsnius. Kitų dviejų kariniai laipsniai nežinomi. Suimtieji buvo uždaryti kariniame Leningrado kalėjime. Tolimesnis jų likimas iki šiol nėra žinomas. (Tėviškės Žiburiai) J. Bebras

LIETUVIAI PASAULYJE

Urugvajus

MONTEVIDEO LIETUVIŲ kanklių orkestrėliui Antanas Liūdžius pagamino dvejas naujas kankles. Vytauto Dorelio vadovaujamas orkestrėlis dabar jau turi aštuonerias kankles. Paskutinis orkestrėlio pasirodymas buvo Vasario 16 minėjime.

EDUARDAS LAPAITIS laimėjo 330.000 pezų už savo kūrinį "Kometą", kurį jau papirko Urugvajaus muzėjus.

SHANGRILLA LIETUVIŲ POILSIO namuose vasario 17 d. Montevideo lietuvių kolonija specialiais pietumis pagerbė Albiną Milašiūtę, išlaikiusią paskutiniuosius egzaminus ir gavusią medicinos gydytojos diplomą.

AUSTRALIJOJE

Prof. J. Marva, 37 m. amžiaus, čekiškos kilmės filologas, šiuo metu Monah universiteto Australijoje slavistikos katedros ordinaras. Puikiai kalba ir rašo lietuviškai, latviškai. Filologijos studijas baigė Prahoje, 1965 m. ir ten įsigijo doktoratą. 1963-1967 m. lektoriavo Upsaloje ir Stockholme (Švedijoje), kur palaikė draugiškus ryšius su lektorium Juozu Lingiu. Yra labai palankus lietuviams. Parašė keletą studijų baltų kalbos klausimais.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDO valdybos pranešimu, pavadės nenorintis skelbti vienas tautietis įteikė \$1.000 ir prašė šią dovaną panaudoti kaip premiją už akademinio lygio parašytą darbą, nagrinėjantį kurį nors aspektą iš lietuvių tautos valstybinio, politinio, kultūrinio, socialinio, ekonominio gyvenimo. Padėkojusi lietuvių išlaikymo skatintojui, ALF valdyba praneša, kad ji sutiko premiją administruoti. Visus Australijos lietuvius, ypač studijuojantį jaunimą, valdyba ragina susidomėti lietuvių tautą liečiančiomis studijomis, pasirinkti akademiniam darbui lietuvišką temą ir laimėti šią premiją.

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto 1974 metų samatoje 19.000 dol. skiriama leidinimas ir informacijai apie Lietuvą, 11.000 dol. radijo programoms, 10.000 Algirdo Bražinsko bylai Turkijoje.

Meksika

AUGSTASIS TECHNOLOGIJOS INSTITUTAS Monterrey mieste vieną savo biblioteką pavadino čia JAV konsulu buvusio diplomato dr. Vytauto A. Dambrovos vardu, atsiųgindamas už jo glaudų bendradarbiavimą su švietimo įstaigomis ir akademinio jaunimu. Dr. V. A. Dambrava dabar dirba JAV ambasadoje Buenos Aires, Argentinoje, ir uoliai dalyvauja vietinėje lietuvių veikloje.

Britanija

HAMILTONO LIETUVAIČIŲ CHORAS "Aidas", pakviestas DB Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos, savo išvykos metu į Europą Britanijoje turės du koncertus: rugpjūčio 17 d. — Londone, Britų Bendruomenės Instituto salėje, rugpjūčio 18 d. — Mančesteryje, Ukrainiečių Centro salėje. DBLB krašto valdybos pirm. S. Kasparas apie šį Kanados chorą ir jo vadovą sol. V. Verikaitį paskelbė platesnį pranešimą "Europos Lietuvoje" vasario 26 d. "Aido" koncertai taipgi yra numatyti V. Vokietijoje, Šveicarijoje ir Italijoje.

Lenkija

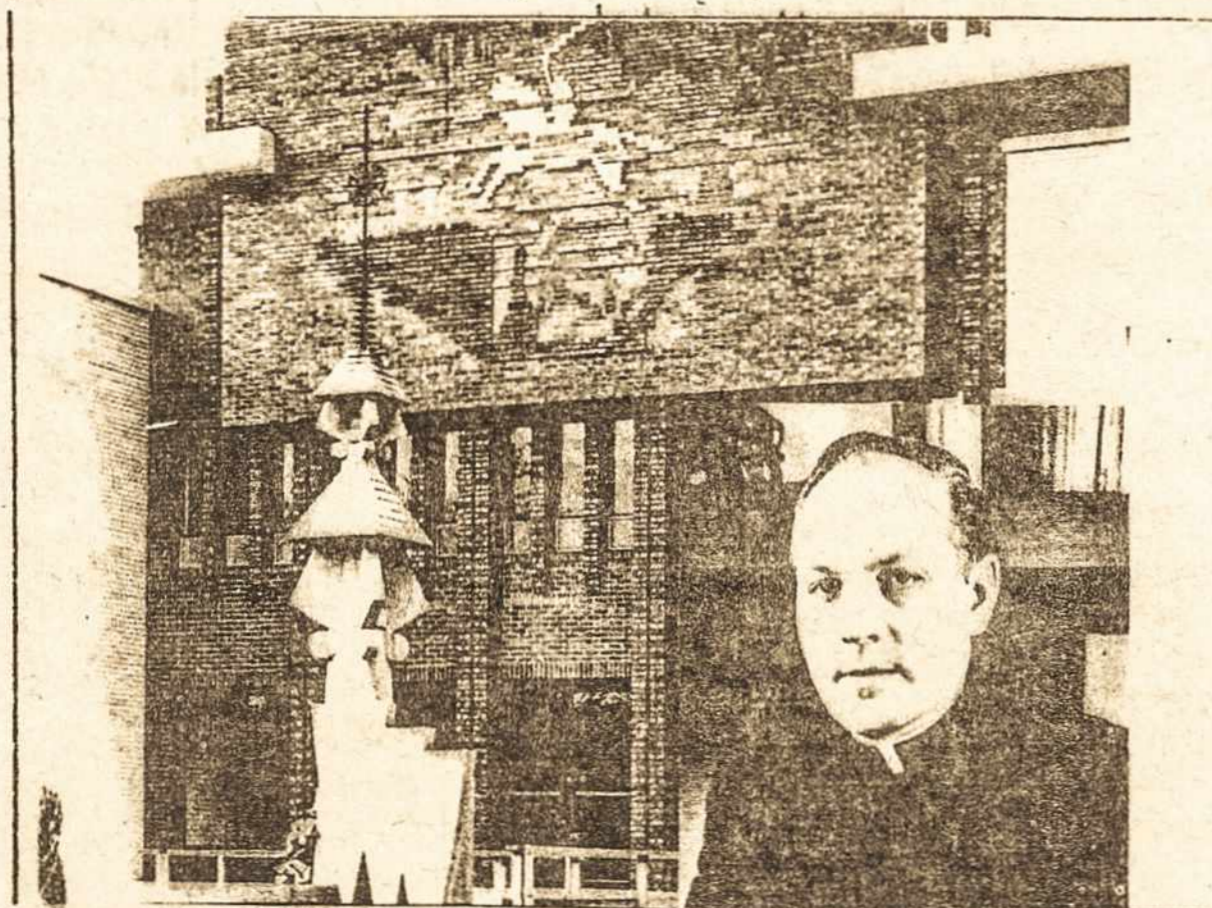
PAMALDOS LIETUVIAMS laikomos ir Varšuvoje. Laiške iš Lenkijos rašoma: "Lietuviška bažnyčia yra ir Varšuvoje. Tik kunigas lenkas." Taip pat bus lietuviškos pamaldos ir Wrocław. Dar 1973 m. vrocloviečių lietuvių prašymas buvo patenkintas — vietinė dvasiškija leido kun. Rūkštai atnašauti lietuviškas Mišias du kartu į mėnesį.

New Yorko amerikiečių žurnalistų draugija pernai žurnalistikos premiją įteikė aštuonioms moterims, jų tarpe Jūratei Kazickaitei.

Šių metų pabaigoje, gruodžio 26-31 dienomis, Adelaidėje vyks Australijos Lietuvių dienos, į kuras ruošiamas lietuvių ekskursija iš JAV

Adelaidės Flinders universiteto studentiškių filmų konkurse 733 dol. premiją laimėjo Rimas Riauba už filmą „Ramus vakaras“

JAV LB ŠVIETIMO TARYBA skelbia konkursą parašyti jaunimui tinkamą literatūrinį veikalą — romaną, apysaką, novelę. Veikalas turi būti skiriamas paaugliams ir netrumpesnis kaip 150 mašinėle rašytų puslapių. Laimėtojai skiriami 1000 dol. premija. Rankraščius, pasirašytus slapyvardžiu ir į atskirą vokelį įdėjus savo tikrąją pavardę, adresą bei telefoną atsiųsti iki 1974 m. gruodžio 31 d. jaunimo skaitiniams ruošti komisijos pirmininkei šiuo adresu: Stasė Petersonienė, 2534 W. 40th Street, Chicago, Ill. 60632, USA. Konkurso vertintojų komisija turės visiškai laisvas rankas: pavyzdžiui, reikalui esant, premijos visai neskirti arba ją skelti į dvi dalis. Premijuoto veikalo išspausdinimu pasirūpins švietimo taryba, o dėl nepremijuotų, bet spausdintinų veikalų išleidimo bus atskirai tariamasi su jų autoriais.

Kun. Gediminas Kijauskas, S.J., Lietuvos jėzuitų provinciolas nuo 1967 metų, Jėzaus Draugijos generalinio superioro pakviestas pareigas eiti ir toliau. Gyvena Čikagoje, yra Jaunimo centro (fotografija) direktorius, Braziliją lankė jau keturis kartus. („Mūsų žinių“ klišė).

LAIKAS VISIEMS JUDETI

Ši sekmadienį, birželio 2 d., 15 val., parapijos salėje Mookoje kviečiamas ypatingas susirinkimas, kuriame dalyvaus visų lietuvių organizacijų bei istaigų, kai kurių didesnių bairų atstovai.

Susirinkimo tikslas aiškus - sudaryti Brazilijos Jaunimo kongreso komitetą, kuris ruoštu trečiojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso dalį, vyksiančią São Paule.

Kaip žinoma, kongresas įvyks 1975 gruodžio 20 - 1976 sausio 6. Kadangi tai pasaulinio masto renginys, suprantama, kad išjudėti turėtų visi Brazilijos lietuviai. Tikimasi sulaukti bent 300 svečių iš užjūrio kraštų, o jaunieji P. Amerikos dalyviai skaičių gal padidinti iki 500.

Ligi šiol Kongreso ruošoje dalyvavo daugiausia jaunimas. Ne tik dėl to, kad tai bus jaunimo kongresas, bet ir dėl to, kad patyrusiems mūsų kolonijos veikėjams ir ilgametėms organizacijoms tokios ilgesnės ruošos nereikia.

Bet dabar liko tik 18 mėnesių. Sudarysimas komitetas turės rūpintis ne tik lėšomis, bet ir visais kitais darbais, surištais su kongresu. Jaunimas ypatingai pageidauja įtraukti lietuvius iš visų São Paulo, Santo André, S. Caetano bairų, taip pat ir tolimesnių vietovių lietuvius - Rio de Janeiro apylinkių, Rio Grande do Sul, Paranos, São Paulo valstijos interjero ir kt.

Jaunimo organizatoriai išsiuntė pakvietimus organizacijoms, bairų atstovams, kitiems miestams. Bet suprantama, kad susirinkime dalyvauti gali ir paskiri asmenys, nori savo darbu ir mintimis prisidėti prie šio svarbaus įvykio ruošos.

Neužilgo jaunimas žada išsiųsti laišką lietuvių šeimoms, pradėti prašyti jų talkos, minčių, bendradarbiavimo. Nori ir priminti, kad dauguma čia atvyksiančio jaunimo tegalės su mūsų šeimomis susikalbėti lietuviškai. Dėl to rengs įvairius kursus, kaip ir jau suruošė šešias studijų dienas ir daugybę posėdžių. AS

SEKMINIŲ ŠVENTĖS

Šekminės - ta i didžios, brangios tikinčiajam žmogui šventės. Šekminės - tai padėkos dienos Šventajai Dvasiai ir Jos pagarbinimas. Motina turi didelės reikšmės mūsų gyvenime. Tačiau retai ją minime ir tik Motinos dieną viešai jai padėką ir meilę parodome, Taip ir Šventąją Dvasią retai garbiname, nors vidujiniam gyvenimui Josios veikla taip svarbi ir būtina. Užtat bent Sekminių Šventėm norime Ją šlovinti, Jai reikšti meilę, padėką ir pagarbą.

Šekminėse pirmiausia minime kaip Šventoji Dvasia vėjo užlime ugnies liežuvių pavidalais nužengė ant apaštalu.

Visi pasidarė pilni Šventosios Dvasios ir pradėjo kalbėti kitomis kalbomis, kaip Dvasia davė jiems prabilį (Ap. Darb. 2,3) Jie su užsidegimu skelbė žydams ir pagonims Kristų Išganytoją. Jų žodžius lydėjo gausūs stebuklai. Taip Šv. Dvasios vadovaujant, apaštalai įkūrė primykltę Kristaus Bažnyčią. Jie atnaujino kai kurias savo senosios, žydu religijos formas, sukūrė kitas, visai naujas ir visai atsisakė nuo Judaizmo.

Ta pati Šventoji Dvasia vykdo ir mūsų laikų Kristaus Bažnyčios palaikymą, pašventinimą ir atnaujinimą II Vatikano Visuotinis Bažnyčios susirinkimas ir po jo vykęs Bažnyčios atsinaujinimas - tai Šv. Dvasios vaisius.

Mes, tikintieji gavome tą didžiąją Dievo dovaną per Krikšto ir Sutvirtinimo sakramentus. Būdama mūmųse, Ji vykdo mūsų gyvenimo darbą (plačiau žiūr. praeitame ML numeryje). Mūsų motina savo meile visur mus supo, besistengdama pagimdyti, išauginti, išugdyti mus laimingais

žmonėmis, gerais vaikais. Taip Šventajoje Dvasijoje mes atgimtame išūnytais Dievo vaikais. Ji apsigyvena mūsų dvasijoje ir dieviška, asmeniška meile visada globia mus. Savo dieviška išmintimi ir galia padeda bręsti mums į suaugusius Dievaikus, Kristaus brolius ir seseris, vis labiau panašėjančius į Jį, vis labiau per Jį garbinančius Tėvą Šventosios Dvasios meilėje.

Susitikusios mergaitės kartą, pasakojosi, kaip jos atšventusios Motinos dieną. Viena tačiau pasakė: "Aš nešvenčiu Motinos dienos." Mergaičių veiduose pasirodė nustebimės. Tada ji pridūrė: "Man kiekviena diena yra Motinos diena, aš visada dėkoju motinai, ją myliu ir jos klausiu."

Ir mes turėtume daryti panašiai. Kiekvieną dieną reikia Šventajai Dvasiai dėkoti už Jos dievišką šviesą ir pagalbą bei Jos klausyti, tai yra, Jos apšvietimu, įkvėpimu, skatinimu, eilinius ir didelius gerus darbus, į Tėvo garbinimą, į Kristaus pašinimą ar sekimą, į krikščioniškąją dvasią ir gyvenimą - veiklią Dievo ir artimo meilę, dalyvavimą mūsų pačių, šeimų

Petras Pakalnis

GALAS PORTUGALIJOS DIKTATŪRAI

Vieną naktį Lisabonos radijo stotis grojo populiarią baladę „Kada mes sakome sudiev“. Toji daina buvo ženklas, jog tą pačią naktį keli kariuomenės pulkai vers Portugalijos diktatorių Marcello Caetano. Sugrojus antrą žinomą dainą „Juodoji žemė“, kariuomenė pasipylė iš kareivinių į gatves. Ji užėmė paštą, radijo ir televizijos stotis, uostus, aerodromus ir kt. Valdžiai ištikima pasiliko tik Tautinė Respublikos Gvardija ir slaptoji policija. Premjeras M. Caetano pasislėpė gvardijos generaliniame štabe, o prezidentas Americo Thomaz vieno ištikimo pulko kareivinėse. Vienam kavalerijos pulkui įsakyta numalšinti sukilėlius, susirinkusius Prekybos aikštėje. Bet pirmasis jo dalinys perėjo pas sukilėlius. Pasidavė ir antras dalinys, jo vadą areštavus. Tretysis dalinys, vedamas generolo, kovojo keletą minučių ir išsiklaidė. Tada premjeras Caetano prašė sukilėlių, leisti valdžią perduoti garsiajam generolui Antonio de Spinola. Tas generolas buvo pasižymėjęs Afrikos kovose ir, oakviestas į Portugaliją buvo pakirtas generalinio štabo viršininko padėjėju. Kadangi jis ir jo viršininkas nematė prasmės tęsti Portugalijos kolonijose karo, abu buvo pašalinti iš savo pareigų. Generalas de Spinola parašė knygą, kurioje išdėstė savo mintis, priešingas premjero Caetano politikai. Nors gen. de Spinola sukilime nedalyvavo, bet su kitais aukštais karininkais perėmė vyriausybę, tuojau panaikino laikraščių cenzūrą ir pažadėjo artimiausiu laiku parlamento rinkimus. Kitą dieną jis atsisveikino Portela aerodrome su prezidentu, su buvusiu premjeru ir visais ministrais, kuriuos ištrėmė į Madeiros salą. Tokiu būdu pasibaigė prieš 45 metus pradėta Portugalijos diktatūra.

Afrikos kolonijose Portugalijos kariuomenė kovoja jau 13 metų ir jį ta nelemta karą sukūša kasmet 40 proc. savo biudžeto. Tas karas taip visiems įgrįso, kad jauni vyrai bėga į Prancūziją ir Vokietiją užsidirbti duonos kąsnį ir siunčia santaupas namo. Ispanijos pasie

ir Bažnyčios atsinaujinimo darbe.

Gausūs ir palaimingi yra su Šventąja Dvasia bendradarbiavimo vaisiai. Šventajo garsie miręs Belgijos kardinolas Mercier užtikrino laimingą, ramų ir net varguose pilną paguodos gyvenimą tiems, kurie kasdien kurluo nors būdu melsis į Šv. Dvasią. Pagal šį šventumo paslaptingą - tal paklusnumas Šventajai Dvasiai.

Kronika /iš 1 psl./
vaikam tai padavė jau net ir parašytą laišką prieš kleboną, vaikams

nyje yra keli kaimai be gyventojų, nes jaunimas pabėgo, o kiti išsikėlė kitur. Valdant kraštą diktatoriui Caetano, Portugalijoje viešpatavo kapinių tylą, nes slaptosios policijos agentai sekė visus įtartinus piliečius, o cenzūra išbraukdavo vyriausybei nepalankius išsireiškimus.

Jau keletą kartų Portugalijos kariuomenė bandė versti diktatūrą, bet jai nepasisekė. 1947 m. vyriausybė areštavo 11 generolų, kai 70 karininkų pradėjo su tankais žygiuoti į sostinę. 1961 m. pavasarį buvęs respublikos prezidentas Craveiro ragino karininkus sukilti. Sukilo Bejos įgula, bet vyriausybė sukilimą numalšino. Lisabonos karo akademija yra apytuštė, nes mažai yra norinčių tęsti karą Afrikoje, kur jau žuvo apie 8.000 portugalų, ir kareiviai aiškiai mato, kad jie turi ginti stambius kolonistus nuo negrų, o ne kovoti už tautinius interesus. Šiais metais kariuomenė padarė galą tai diktatūrai, kuri tautą mulkino ir mulkino. Žmonės su džiaugsmu sutiko naują vyriausybę ir galėjo laisvai atsikvėpti.

Gen. de Spinola yra atsargus žmogus ir pradžioje daug ko nežadėjo. Jis paleido visus politinius kalinius ir žadėjo ir jau veda derybas su sukilėliais duoti Angolai, Gvinėjai autonomiją. Kolonijų finansai, užsienio politika ir kariuomenė pasiliks tiesioginėje Lisabonos vyriausybės žinioje. Atrodo, kad karinė 7 karininkų junta daugiau dėmesio kreips į Portugalijos pramonės plėtimą. Portugalija pasiliks ištikima NATO sąjungai ir nevarys amerikiečių iš Azoro salų, kur jie turi karines bazes.

Pasklidus žiniai apie Portugalijos vyriausybės pasikeitimą, Rodėzijos ir Pietų Afrikos vyriausybės pasidarė labai nervingos, o biržoje krito akcijų kainos. Jei Portugalija suteiktų savo kolonijoms nepriklausomybę, Rodėzijos ir Pietų Afrikos turėtų daryti negrams daug nuolaidų. Paskutiniomis žiniomis gen. de Spinola prašė Mozambiko partizanų vado skelbti ginklų paliaubas. Bet šis nesutiko ir sakė kovosias toliau. Paskutinis Portugalijos kolonijų istorijos skyrius dar neparašytas. Ar jis bus rašomas ginklais toliau, ar rašalu prie derybų stalų?

liepė tik pasirašyti, tie, bijodami mokytojų, ir pasirašė. Tai kaip taip neteisingai mokytojai gali daryti? Vaikams diktuoja ir liepia rašyti jų žodžius, paskui paėmė iš vaikų tuos raštus padavė prieš kleboną į Rokiškio rajoną skundą, kad klebonas mūsų vaikus mokė o rajone tiki tuo neteisingu mokytojų skundu ir kelia klebonui bylą. /bus daugiau/

Lietuvių jaunime išlaikyti lietuvišką sielą

Pasikalbėjimas su dr. Petru Kisieliu, Ateitininkų federacijos vadu

Jau prieš kurį laiką buvo pranešta, kad Ateitininkų federacijos nauju vadu išrinktas dr. Petras Kisielis. Visa savo prigimtimi plataus masto visuomenininkas, žinomas nuoširdus ir rūpestingas gydytojas, ateit. švenčių ir kongresų organizatorius dr. P. Kisielis visuomet buvo ir yra atviras pozityviems tautiniams, kultūriniais ir religiniams užmojams savo darbu ir gausiomis aukomis.

— Daktare, kada perimate pareigas, kaip Ateitininkų federacijos vadą, ir ar jau turit savo pagelbininkus — naują valdybą?

Ateitininkų federacijos generolinio sekretoriaus postą yra paskviestas Vaclovas Kleiza, turis daug patyrimo moksleivių ir studentų at-kų veikloje, visuomenei pažįstamas, kaip ryškus Liet. Bendruomenės darbininkas ir buvęs JAV LB tarybos prezidiumo sekretorius.

At-kų federacijos dvasios vadu turėsime kun. prof. Stasių Ylą, sakyčiau, ateitininkų organizacijai gimusį, jai gyvenantį ir visus atkus jungiantį, ypač moksleivius ir studentus. Jis yra Ateitininkų Vadovo autorius, žiemos ideologinių kursų studentams ir moksleiviams sumanytojas ir neatlaidus vykdytojas.

Protokolų sekretore sutiko būti Aldona Prapuolenytė, muzikė, menininkė, bet išradinga praktikė, pasiekusi gražiausių rezultatų at-kų moksleivių ir studentų veikloje, lietuvių visuomenei pažįstama savo plačiais užmojais.

Be to, federacijos valdyboje turėsime At-kų sąjungų pirmininkus, būtent Juozą Laučką, Liną Sidrį ir Kęstutį Šeštoką. Visi jie išskirtinių sugebėjimų žmonės, pasirusę visą savo energiją skirti savo organizacijai, visi išbandyti ateitininkiškuose darbuose. Sendraugių pirmininkas J. Laučka yra ryški figūra ir visoje plačioje Amerikos lietuvių veikloje. Nėra abejonės, kad federacijos veikloje stiprios tautos susilauksime iš federacijos tarybos pirmininko kun. Gedimino Kijausko ir visų tarybos narių, kaip adv. P. Žumbakio ir kt.

Ateitininkų fondo valdybos pirmininku norėsime matyti dr. Vaclovą Šaulį,ėjusį šiame fonde išdininko pareigas, turintį labai plačią ir turiningą ateitininkiškoje veikloje praeitį.

— Kaip suprantate At-kų federacijos vado pareigas — derin-

ti sąjungų veiklą, gilinti religinį, ideologinį pažinimą, stiprinti tautinį budrumą ir auklėjimą?

— Ateitininkų federacijos apimtis daro šios organizacijos darbą labai įvairų ir sudėtingą. Čia yra kryžkelė organizacinių ideologinių, tautinių, auklėjimo ir savęs lavinimo tikslų. Pagrindinis at-kų organizacijos darbas atliekamas sąjungose: moksleivių, studentų, sendraugių. Nors sąjungų veiklą planuoja ir jai vadovaują jų valdybos, tačiau At-kų federacijos valdyba nelieka nuošaly ir pasyvi. Ji laiko glaudžiausią ryšį su sąjungų vadovybėmis, stebėdama jų veiklą, ją remdama moraliai ir materialiai per At-kų fondą, kad federacijoje išliktų vienybė sąjungų įvairume. Federacijos valdybai tenka derinimo darbas tarp sąjungų. Juk visų trijų sąjungų yra bendra veiklos kryptis, tas pats amžinasis tikslas — „Visa atnaujinti Kristuje“. Tačiau jų darbo metodai gali būti labai skirtingi, atsižvelgiant į narių amžiaus skirtumus. Ateitininkų organizacijoje visuomet buvo pabrėžiamas asmenybės ugdymas, asmenybės gilumo vertinimas, išsiveržimas iš masės. Organizacijos dirva — mokslus einantis katalikiškas jaunimas, kurį siekiama išauklėti giliai religinga, aukšto tautinio susipratimo lietuvi, sąmoningą šios organizacijos narį, pagrindinai suvokiantį savo, kaip ateitininko, šio meto uždavinius.

Šiame krašte ateitininkų veikimo sąlygos labai skiriasi nuo buvusių sąlygų Lietuvoje ir Vokietijoje. Galima sakyti, kad veiklos sąlygos šiame krašte keičiasi kas metai. Tad ir teks naujai valdybai žvalgytis ir naujų kelių, ir naujų veikimo būdų, tačiau didžiųjų vadų pavyzdys turėtų įkvėpti tiek federacijos vadovybę, tiek ir kiekvieną subrendusį šios organizacijos narį padidinti savo pastangas ateitininkiškoje veikloje plačiausia apimtimi.

— I kurią sąjungą labiausiai krypta Jūsų dėmesys — moksleivių, studentų ar sendraugių, kaip planuojat stiprinti jaunesniųjų sąjungas?

— Pagrindinis federacijos valdybos dėmesys turės būti kreipia-

mas į moksleivių ir studentų sąjungas, kurios sudaro Ateities, kaip jaunimo ideologinės organizacijos, pagrindą. Juk ateitininkai ir buvo sukurti besimokančiam jaunimui. Šiose abiejose sąjungose ateitininkas auga ir bręsta, yra auklėjamas ir mokomas. Čia jis pats pažįsta ideologiją ir įauginamas į ateitininkų organizaciją. Sendraugių sąjunga turi daugiau autonomijos, jos veikla labiau spinduliuoja į išorę, jai nebūdingas saviauklos uždavinys.

Žinoma, išlaikymas lietuviško identiteto ir lietuvių kalbos augančiam išeivijos sąlygose jaunimui kaskart darosi sunkesnis. Todėl jaunimo lietuviškas auklėjimas ateitininkų organizacijoje darosi ne mažiau svarbus už ideologinį, religinį auklėjimą. Ir čia federacijai ir sąjungų vadovybėm reikės dėti didžiausias pastangas lietuviškam jaunime išlaikyti lietuvišką sielą.

— Kokie Jūsų veiklos planai ir uždaviniai — kongreso šaukimas, jaunesiems globėjų organizavimas, tautiniai, kultūriniai užmojai?

— Organizaciniam darbui sąlygos išeivijoje yra kietos ir jautrios. Tas darbas čia paremtas idealistiniu nusiteikimu, nuoširdžiu pokalbiu, asmeniniu pasiaukojimu. Organizacinio darbo čia neparems nei valstybė, kurioje gyvename, nei okupacinę priešpaudą kenčianti tauta. Šios sąlygos veiklos planus gerokai apriboja, o uždavinių ateitininkams stato kaip tik labai daug.

Kad bet koks grupinis darbas duotų gerus rezultatus, dirbanti grupė visų pirma turi būti gerai organizuota ir drausminga. Turėsime ir mes kreipti dėmesį į geresnį susiorganizavimą visose sąjungose, ypač studentuose, jaunuosiuose akademikuose, taip pat ir moksleiviuose, kad jų kuopos nestokotų globėju.

Dėl moksleivių veiklos trūkumų, manau, yra atsakinga sendraugių sąjunga, kaip organizacija, ir pavieniai sendraugiai, ypač jaunesnieji. Moksleivių veikla neįmanoma be vyresniųjų pastangų. Jaunimui reikia ateitininkų globėjų, reikia organizuoto jų tėvų užnugario — moksleivių tėvų komitetų. Globėjų reikia organizavimui ir ideologiniam auklėjimui, tėvų komitetų — techniškai ir materialiai kuopos veikimo paramai.

Tautiniai ir kultūriniai darbai atkams būdingi nuo pat organi-

zacijos pradžios. Jie Lietuvą turino savo literatūriniais, meno ir mokslo talentais, jie mokėjo brangiausią gyvybės kainą už tautos laisvę, atkuriant nepriklausomybę 1918 m. ir vykdant sukilimą prieš komunistinį okupantą 1941 m. Šie uždaviniai atkų tebera vykdomi su neatlaidžiu intensyvumu ir išeivijoje daugelio šios organizacijos narių, nebijant imtis pačių didžiųjų ir sunkiųjų organizacinių išpareigojimų.

— Kokie Jūsų, kaip Ateitininkų federacijos vado, artimiausi planai ir pageidavimai, kuriuos norėtumėt pasakyti visai ateitininkijai?

— Kviečiu visus ateitininkus, esančius ir buvusius, pasirodvy dienos šviesoje — sugrįžti į organizacijos padalinius. Mūsų yra daug, bet ne visuomet mes vieni kitus atrandame. Mūsų, kaip ateitininkų, uždaviniai yra didžiuliai, reikalingi daugelio rankų ir protų. Nekraukime darbu naštos ir aukos ant nedaugelių pečių — kiekvienas mūsų turėtų prisidėti tam tikrą organizacinio darbo dalį.

Kviečiu visus vyresnius ateitininkus remti pinigine auk savo organizaciją. Jūs esate avangarde darbo ir aukos bendrinės organizacijose, tikiuosi, kad ne mažesne auka ir darbu remsite ir savąją organizaciją. Stiprios materialinės paramos reikalingas visas ateitininkiškas judėjimas

Tikėdami Dievą, mes suvokiame ir tikrąją mūsų gyvenimo paskirtį. — būti pilnutiniu krikščioniu savo kasdieniniame darbu mokyklos suole, namuose, draugų kompanijoje. Būti krikščioniu tai nereikia prisitaikyti prie laiko ir krašto moralės arba priimti šio meto visas vertybes. Krikščionis, koji moralė buvo ir bus visuomet ta pati. Tikrųjų žmogiškųjų vertybių nepakeis joks laikas ir joks kraštas. Esame liudininkai nepaprasto moralės smukimo jaunimo tarpe šiame krašte per paskutinį dešimtmetį, neišskiriant net lietuvių jaunimo. Ateitininkai kaip tik ir gimė 1910 m., kad galėtų sulaukyti ateizmą, nihilizmą ir moralės paneigimą. Ateitininko uždavinys anuomet buvo gelbėti savo tautą ir kovoti už jos laisvę. Tie uždaviniai niekada nepasikeitė.

Gelbėti lietuvių nuo tautinės ir moralinės mirties, žinoma, pradėdant nuo paties savęs, lieka šio meto pats didysis ateitininko uždavinys. To siekti mėginsime organizuotai ir atsiremę ateitininkiškais principais. — baigė malonų pokalbį naujasis Ateitininkų federacijos vadą dr. Petras Kisielis. (Draugas, Čikaga)

JAUNYSTĖS AIDAS

TAUTINIAI ŠOKIAI LAIMI OLIMPIADOJE PIRMĄ VIETĄ

São Miguel Arcanjo mokykla jau antrą kartą iš eilės laimėjo pirmą vietą São Paulo miesto sporto skyriaus pravestose mokyklinėse olimpiadose.

Seselių pranciškiečių gimnazijos ir kolegial mokiniai dalyvavo įvairių sporto šakų varžybose. 1973 metais laimėjo iš viso antrą vietą, įskaitant Eiseną, gimnastiką, tautinius šokius ir t.t.

Šiais metais grupę ruošė „Nemuno“ tautinių šokių grupės mokytojas Jonas Lukoševičius. (Pernai - Regina Bagdžiūtė). Per tris su puse savaitės paruošti šokiai Audėjėlė, Čigonėlė ir Malūnas. Dalis šokėjų yra „Nemuno“ nariai, kiti mokiniai jau pernai pasirodė olimpiados varžybose, tretį visai nauji šokėjai.

Pacaambu stadione sekmdienį, gegužės 26, buvo apie 500 žiūrovų. Gimnastikos ir tautinių šokių varžybos už-

baigė IX Olimpiada Infanto-Juvenil, prasidėjusią 19 d. Pasirodymą sekė ir Paulo Machado de Carvalho, miesto Sporto sekretorius, o teisėjų komisija sprendė davinius.

Akordeonu kaip visada puikiai grojo Reinaldas Putvinskas, per garsiakalbį gerai girdėjosi muzika. Nors per kitus pasirodymus publika knibždėjo, pradedėjus tautiniams šokiams, visi nutilo ir atidžiai juos sekė.

Šokiams įvadą padarė pats Jonas Lukoševičius, apibūdinamas lietuviškus šokius, tautinius rūbus. Taip pat paaiškino kiekvieną šokį atskirai. Čigonėlė šoko devynios poros.

Ši metinė olimpiada tapo viena didžiausių sporto švenčių visoje Brazilijoje. Šiais metais iš viso dalyvavo apie 100.000 moksleivių - vien tik pradinėje eisenoje žygiavo 40.000. Pravesta 40 rūšių sporto varžybų ir dar 20 įvairių

São Miguel Arcanjo grupėje šoko mergaitės:

Silvija Bendoraitytė
Cleide Mendo
Nancy Narbutytė
Eliana V. Moraes
Ivani Popic
Sonia Maria Vasquez
Marly Trojeckaitė
Marcia Frankevičiūtė
ir berniukai:

Vitor Luis Narbutis
Marcelo Rebellato
Robson Senno
Jose Eduardo Maiolino
Roberto Picchi Junior
Gilbertas Dilys
Eduardo Carlos Vernilho
Francisco Zaccarino
Rikardas Eimantas

Mokykla taip pat laimėjo antrą vietą ritminėje gimnastikoje ir trečią vietą individualinėje gimnastikoje.

Sao Paulo mokyklų keturioliktoje tiksliųjų mokslų parodoje gegužės 23-26 Ibirapueros parke dalyvavo (kairėje, stacia) Regina Štikaitė, atstovaudama Colégio Santana ir pristatydama studiją apie bananų musytes, ir Rikardas Kemeklis Merani (dešinėje, viduryje), su draugais rodydamas, kaip gaminamas plaukams purškiamas lakas. (Aprašymas šiame numeryje)ML nuotr.

BENDORAITIS PERPLAUKĖ BILLINGS EŽERĄ

Metinėse varžybose per Billings užtvanką Maurytis Bendoraitis perplaukė 2300 metrus septynioliktą.

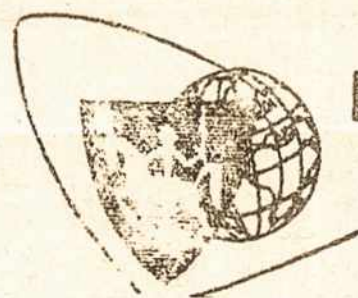
XXIV varžybose gegužės 19 buvo 1000 varžovų, kurių 700 buvo vyrai ir berniukai. Sporto įvyki ruošia São Bernardo miestas ir Gazeta Esportiva.

kultūrinių ir žaismingų pasirodymų. Atstovauta virš 350 mokyklų ir įstaigų. Pernai tautinių šokių varžovų buvo 3 mokyklos, šiais metais tik dvi.

Šiemet įvyko klaida pačioje pradžioje - 200 dalyvių pradėjo anksčiau, ir buvo išskaityti atskirai. Maurytis buvo nuplaukęs apie 400 metrų, bet sugrįžo. Antroje grupėje, kurioje liko 500 plaukikų, Maurytis atplaukė 17-toje vietoje. Pernai buvo 57-toje vietoje.

Maurytis spėja, kad būtų atplaukęs 37-toje, jeigu nebūtų buvę maišaties dėl pradedančio šūvio. Jis plaukė Pinheiros klubo vardu. Turi 14 metų.

72-oje vietoje buvo Edson Santis Janaudis.

III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

TERCEIRO CONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE LITUANA

Rua das Giestas, 927-9 - Vila Bela - o3147 São Paulo, SP

- Tel (011) 63-5723, 274-0934

ŠEŠTOJI III PLJK STUDIJŲ DIENA

Gegužės 25 nuo 15 iki beveik 19 v. Mookoje posėdžiavo 15 jaunuolių, dalyvauja Jaunimo kongreso ruošoje. Kadangi šeštadienį netaip patogų susirinkti, dalyvavo mažiau, kaip paprastai.

Teresės Jočytės suvesti daviniai rodo, kad per pirmąsias penkias studijų dienas, pradėtas ruošti pereinamųjų metų lapkričio mėnesį, dalyvavo 60 skirtingų asmenų, ir kad kuo toliau nuo São Paulo studijų dieną ruošiamą (jau buvo Bragança, Suarão, Sta. Isabel, Caucaia, Zelina), tuo daugiau dalyvių.

Posėdyje sustatyta jaunimo studijų dienų programa. Atostogų metu studijų dienos vyks liepos 5-7 dienomis už miesto. Pasiūlytos keturios temos, kurios tiesiogiai JK ruošos neliečia, būtų: ką ir kodėl mums svarbu žinoti apie dabartinę Lietuvą; ką galime daryti Lietuvos vardui skleisti Brazilijoje; kaip išlaikoma ir kaip keičiasi lietuvių kultū-

ra Brazilijos lietuvių tarpe: kaip skatinti vienybę ir santauką Brazilijos lietuvių tarpe.

Studijų savaitės komisijos vardu Ramutis Idika pristatė keturias pagrindines temas, kurias komisija siūlo 1975-6 metais įvyksiančiam kongresui.

Paskutiniame posėdyje Alfonsas D. Petraitis pristatė veiklos bei darbų planavimo metodą, vadinamą PERT, jį pritaikydamas literatūros vakaro planavimui Jaunimo kongresui. Ypatingai pabrėžė, kad nereikalinga labai daug asmenų kam nors suruošti ar praveisti, jeigu planuojama sistemingai, ir jeigu kiekvienam posėdžiui numatyti svarstomieji reikalai, ribotas laikas, kiekvienam dalyviui pavestini reikalai, nustatytos datos darbams atlikti iki sekančio posėdžio.

Žiemos studijų dienoms vieta dar nenustatyta, bet jos įvyks liepos 5-7 dienomis. Jaunimas, noris dalyvauti, turi iki birželio 9 d. užsirašyti Būstinėje ir sumokėti 10 kr. registracijos mokestį.

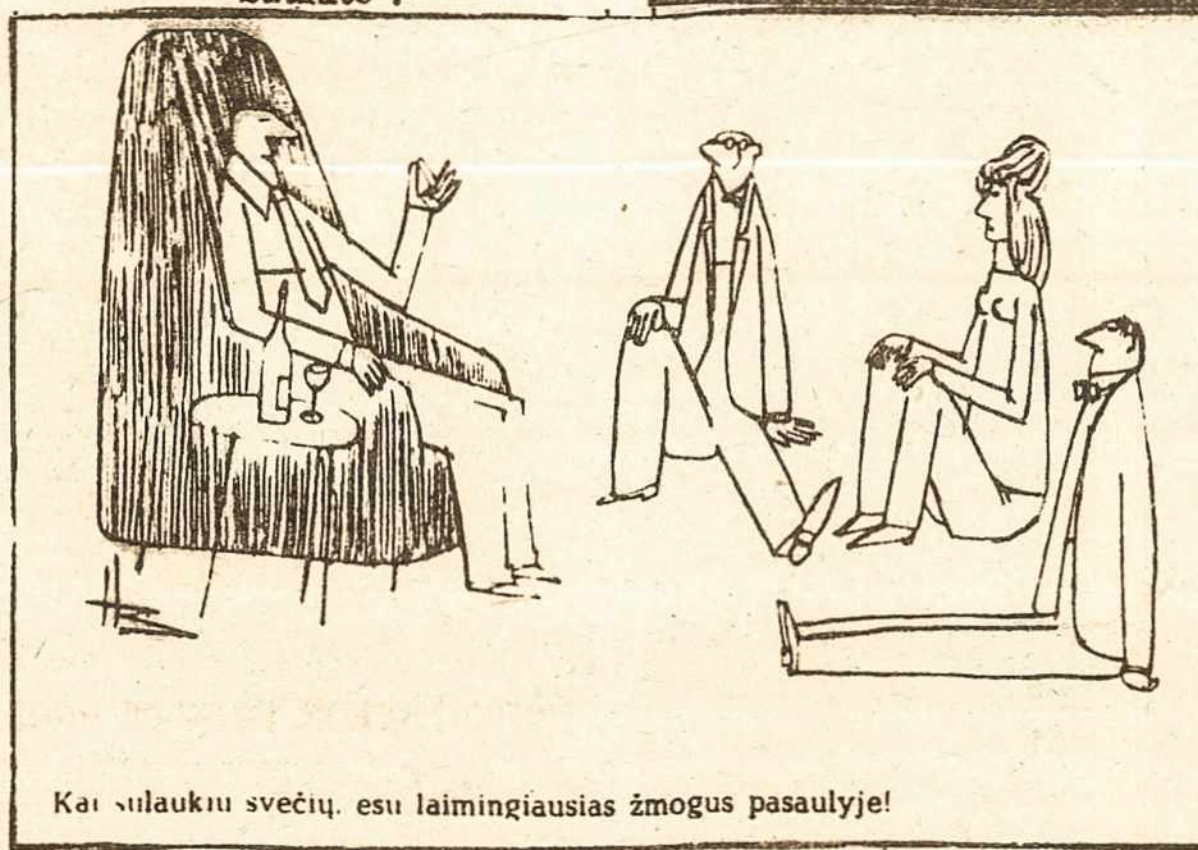
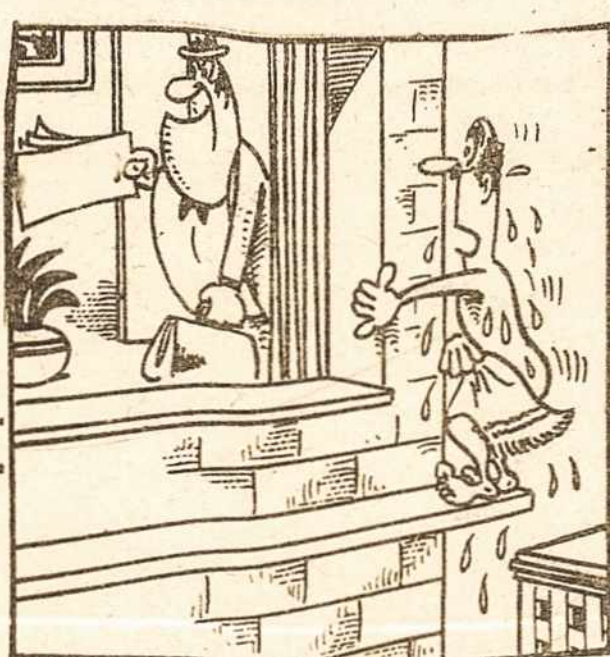
VAIDUOKLIŲ NAKTIS

Visi išėjom pasivaikščioti į mišką vakare. Kai įėjom giliai į mišką, pradėjo žaibuoti ir griaustinis griausti Einam, bėgam... Šakos traška, pelėdos ūkauja. Sustojom vos nenumirėm... Pamatėm didelį juodą šešėlį, kuris judėjo. Pasirodo... tik medis. Einam toliau. Šį kartą tikrai pamatora vaiduoklį — negaliu net kalbėti, o vaiduoklis pro mus praskrido. Bėgom namo kiek mūsų kojos nešė. Mes į tą mišką niekuomet daugiau nėjom. Jau dabar tikėjom, kad tikrai yra visokių vaiduoklių.

Povilas Abelkis,
Los Angeles lit. mokyklos mok.
"Saulutė".

Mūsų Lietuva
Maziesiems

Kai sulaukiu svečių, esu laimingiausias žmogus pasaulyje!

— Tsss, tyliau...

Vladas MOZORIŪNAS

**LEGENDA
APIE
VIENIŲS
PIŠĮ**

II DALIS

Vytauto BANIO pieš.

Rytą stebis kunigaikštis:
— Ką tas sapnas gali reikšti!
Krivį kviečiasi seniausią
Ir valingai krivio klausia:
— Tu dievų mintis atspėji,
Valios jų esi skelbėju,
Tai išaiškink sapną mano.
Jis pačioj širdy gyvena. —
— Aš išaiškinsiu, valdove!
Ten, kur šitas kalnas stovi,
Tas, kur profėviai supylė,
Pastatyki tvirtą pilį.
Jos šlovė skambės kaip varpas
Ir išgarsins tavo darbus.
Štai ką sapnas turi reikšti,
Mano didis kunigaikšti! —

IRUTĖ ir KĘSTUTIS

Do BASTYS

129/74

Literatūra ~ Dailė ~ Mokslas

POETAS BESIILGIS LIETUVIŠKŲ PURIENŲ

Beletristas, lyrikas, redaktorius, pedagogas, dailininkas, o svarbiausia, didelis keliauninkas, Petras Babickas, pr. met. sulaukė 70 m. amž. Iš laisvos Lietuvos jis apkeliavo visą Vakarų Europą, Mažąją Aziją, Šiaurės Afriką, Amerikos žemyną etc.

Vienok ir tada, nors žinodamas, kad ankstėliau, ar vėliau, grįš savo numylėtoną Tėvynėn, būvdamas Italijoje šitaip eilavo:

*"Žydrioj Italijos šaly,
Kur saulė žerinti, auksinė,
Nė pasilseti negali
Tarp laurų, palmių, apelsinų.
Lyg ašarų kvailių, gailių
Ilgiuos lietuviškų purienų,
Ir girioj pinigų žalių
Jaučiuos toks vienišas, toks...
vienas..."*

Petras Babickas gimė 1903 m. balandžio 29 d. Virbališkių - Laukminiškių km., Panevėžio apskr. ir valsč. Gimnaziją baigė Panevėžyje, literatūrinės studijas išėjo Kauno universitete. Vėliau mokytojavo Jurbarko gimnazijoje, dėstydamas pašybrą ir literatūrą, darbavosi valstybiniam radijofone, redagavo "Mūsų Vilnių", buvo Šaulių s-gos kultūros skyriaus instruktoriumi, Švietimo ministerijai organizavo filmoteką, pagamino Martyno Jankaus, J. Šliūpo, A. Jakšto-Dambrausko, G. Petkevičaitės, gen. J. Bulotos ir kt. filmus. Jo kūriniai: apysakų rinkinys "Vakar" 1931 m., "Marių pasakos" 1933 m., "Gintaro krantas" 1938 m., eilėraščių rinkinys "Geltona ir juoda" 1930 m., "Žmogaus remontas" 1934 m., "Toli nuo Tėvynės", 1945 m. antra laida - 1946 m., "Svetimaj padangėj" 1938 m., kelionių raštai - "Elada" 1939 m., "Brazilija" 1951 m., vaikams "Nuostabi Jonuko kėlionė", "Tra ta ta ta ta" /eilėr./, "Murziukas" /L.R.K. jaun. liter. premija 1933/, "Vil-

niaus vaikai", "Aš karys", "Gyvenimas-laimė". Ispaniškai išsp. Lithuania 1947 m. Lietuvoje bendradarbiavo "Vaire", "Židinyje", "Naujojoje Romuvoje", "Trimite", "Karyje", "Mūsų Vilniuje", "Skautų Aide". 1929 m. suredagavo almanachą "Jie mums". O po to, kaip ir kitų tūkstančių lietuvių dalis - tremtis.

1949 m. Petras Babickas atvyko Kanadon ir apsistojo Toronto mieste. Čia Šv. Jono Krikštytojo vardo lietuvių parapijos salėj suruošė savo tapybos darbų parodą, kurioje /kaip niekad kitados/ - visi jo kūriniai buvo išparduoti. Ir šias eilutes rašančiojo saliono sieną puošia p. Babicko "Brazilė mergaitė", o virtuvę-natūrmortinės "Gėlės". Kanadoje jis užsilaikė neilgai - tik keletą mėnesių. Po to iniciatoriai, nutarę leisti laikraštį "Tėviškės Žiburius", nusistatėm Petrą Babicką kviesti to laikraščio redaktoriumi. Deja, jo "nepagavom" - jis buvo jau pakeičiamas į Pietų Ameriką. Pakvietėm redaktoriauti kitą žymų žmogų - prof. dr. A. Šapoką.

Ir turime būti dėkingi Aukščiausiajam, kad mūsų sunkioj Tėvynės laisvinimo byloj dar turime žmonių, kurie tyliai, be šauksmo ir

Petras Babickas.

riksmo apie savo nuveiktuosius darbus, dirba, pluša, dažnai naktimis nemiegodami ir poilsioneskirdami sau, kad tik ką gera padarius, ką nors nuveikus Tėvynės laisvinimo bare. Taip lygiai, kad supažindinus savuosius ir svetimuosius /ypač pastaruosius/ apie sunkią, baisią ir tragišką mūsų pavergtos Tėvynės kančią.

Pietų Amerikoj šitokią darbą labai įtemptai dirbo ir tebedirba du mūsų tautiečiai, abu rašytojai - tai: Petras Babickas ir Kazimieras Čibiras-Verax.

Pabūvojęs ir pasidarbavęs Pietų Amerikoj, Petras Babickas 1957 m. vėl atvyko į JAV-bes. Čia jis atvyko, anaipol, ne pasivažinėti, bet to paties kilnaus darbo dirbti kuriam jo pasišventimas

net poilsiui laiko neskiria.

Tais pat metais /1957/ išėjo iš spaudos P. Babicko paruošta - PICTURESQUE LITHUANIA. Tai knyga - anglų, ispanų ir lietuvių kalbomis. Tai puošnus leidinys, išvydęs pasaulio šviesą Vasario 16-tosios išvakarėse, kada suėjo lygiai 40 m. nuo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo.

Keletą mėnesių būvdamas Amerikoj, Petras Babickas neleido veltui brangaus laiko. Čia jis skaitė gerą puskaipį paskaitų jaunimui. Su paskaitomis jis apvažinėjo daugelį JAV-bių kampelių, kaip: Omaha, Nebr., Philadelphia, Pa., Cleveland, Ohio ir kitur. Be to, kas savaitę jis kalbėjo per "Margučio" radiją.

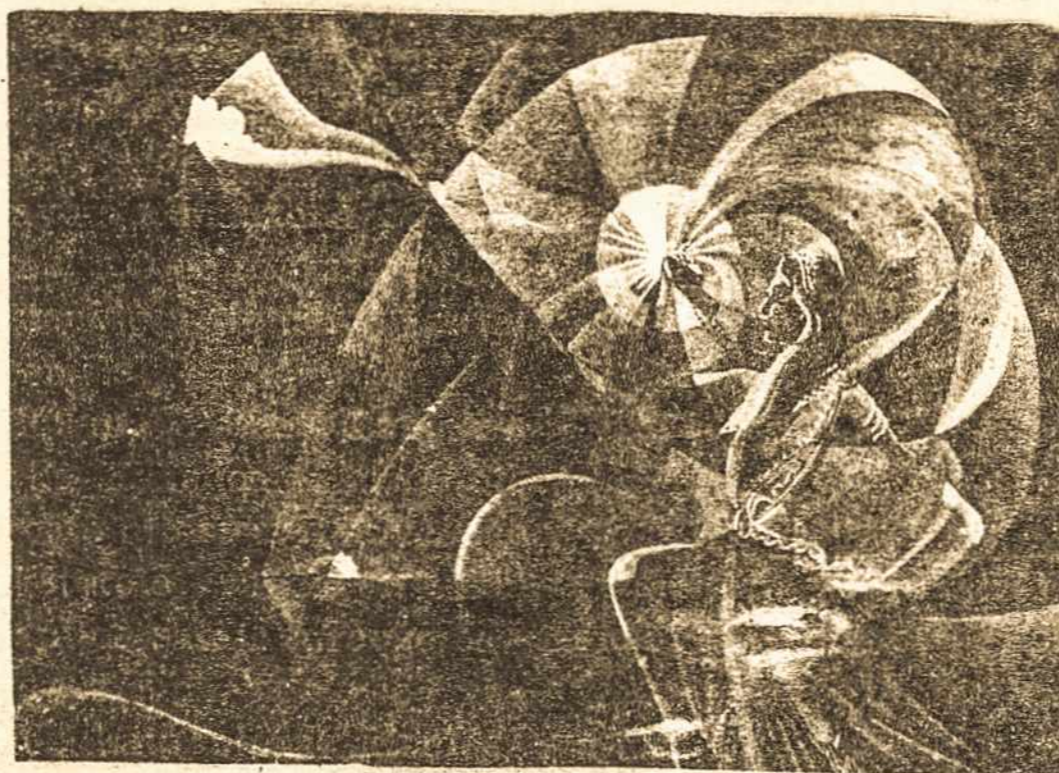
Po to gėrėjomės dar vienu Petro Babicko kūrybos leidiniu - tai eilėraščių rinkiniu, pavadintu "Dramblio kojos". Tai poeto kūrybos rinktinė, kurion sudėti parinktieji eilėraščiai iš trijų, čia niekur negaunamų knygų: "Žmogaus remonto", "Geltona ir juoda" ir "Svetimaj padangėj". Dvi pirmosios čia paminėtos knygos buvo išspausdintos Nepr. Lietuvoj, o trečioji - Argentnoj.

1957 m. spalio 13 d. P. Babickas iš naujosios knygos deklamavo eilėraščius Kęstučio korporacijos suvažiavime Coronado, Ind. Iš dalyvavusių suvažiavime apie 100 asmenų, apie 80% buvo jaunimas, kurie poetą labai šiltai priėmė, smarkiai plojo ir džiugėsi jo kūryba.

1958 m. pavasarį P. Babickas vėl grįžo P. Amerikon, į Rio de Janeiro, kur jis dirbo Lietuvos pasiuntinybėje.

Tikiu, jis ir dabar, kaip būdamas didelis Lietuvos patriotas, nostalgiskai tebesiilgi lietuviškų purienų ir, nors būdamas silpnėjančios sveikatos, tebedirba Lietuvai laisvinti darbą. (Pr. Alšėnas)

(Nepriklausoma Lietuva - Montrealis)

JURGIS JUODIS

Aušra.

LIETUVOS GYVENTOJAI

(Europos Lietuvis)

Praėjusiais metais Lietuvoje pasirodė A. Stanaičio ir P. Adlio parašyta apie 200 puslapių nedidelio formato knyga, pavadinta „Lietuvos TSR gyventojai“. Tai yra studija, nagrinėjanti Lietuvos gyventojų klausimą maždaug nuo 20-jo amžiaus pradžios iki šių dienų.

Kadangi mums daugiausia rūpi šiuo laikmečiu Lietuvos gyventojai ir jų būklė, tai palikdami nuošaliai šimtmečio pradžią ir „buržuazinį laikotarpį“, sustosime ties šių dienų gyventojus vaizduojančiais duomenimis.

Knygoje yra aštuoni stambesni skyriai, skirti atskiriems gyventojų aspektams paaiškinti. Pabandykite bent labai suglausti į juos žvilgtelti.

1. Teritorija ir gyventojai

Bendrais bruožais nurodoma, kad dabartinės Lietuvos sienos daug kur sutampa su buvusiomis nepr. Lietuvos sienomis. Daugiausia pakeitimų ir tikslinimų buvę darytą rytinėje ir pietrytinėje Lietuvos dalyje, prijungus prie Lietuvos Vilnių ir Vilniaus kraštą.

Lietuvos pajūrio ilgis yra 99 km., o bendras visų sienų ilgis — 1842 km.

Dabartinis Lietuvos plotas yra 65.5 tūkst. kvadratinų kilometrų (Nepr. Lietuvos plotas buvo 55.658 kv. km.). Gyventojų skaičius 1973 m. — 3,234,000. Gyventojų prieauglis nuo 1913 m. padidėjo 14.3%, o nuo 1939 m. tik 1.8%. Per karą ir pirmaisiais pokario metais Lietuvoje žuvę ar dėl įvairių priežasčių iš Lietuvos išvykę 850,000 žmonių. Atseit, per karą Lietuva netekusi beveik trečdalis savo gyventojų. Tiksliai 1964 m. Lietuva pasiekė 1940 m. turėtą gyventojų skaičių.

Viename kv. kilometre Lietuvoje šiuo metu gyvena 48 žmonės. (Latvijoje 37.1, Estijoje 30.1). Lietuva gyventojų skaičiaus padidėjimu žymiai atsilieka ne tik nuo bendro pasaulinio lygio, bet ir nuo daugelio Vakarų Europos valstybių (Belgijoje gyvena 359.4 žmonės viename kv. km.). Lietuvoje gyventojų prieauglis yra aiškiai nepakankamas ir joje galėtų gyventi du tris kartus daugiau žmonių, negu dabar. (Apie Lietuvos gyventojų prieauglį ir jo nepakankamumą jau buvo kiek anksčiau rašyta „E. Lietuvoje“).

Administracinis Lietuvos suskirstymas dabar yra visai kitoks, negu buvo nepr.

Lietuvoje. Apskritis ir valsčiai yra panaikinti. Dabar Lietuvoje yra 44 rajonai, kurie savo ruožtu dar skirstomi į 650 apylinkių. Daugumos rajonų dydis yra 1,250 — 1,750 kv. km. Tik keturi rajonai yra mažesni, negu 1,000 kv. km. Gyventojų atžvilgiu — 26 rajonai turi 30,000 — 60,000 gyventojų. Tik du rajonai turi mažiau, kaip 30,000 gyventojų. Penki rajonai turi po daugiau kaip 70,000 gyventojų.

Apylinkių skaičius viename rajone įvairuoja nuo 8 (Jonava) iki 31 (Vilnius). Daugumoje apylinkių gyvena 1-2 tūkst. žmonių. Tik trijose apylinkėse yra daugiau kaip 6,000 gyventojų.

Miestuose 1973 m. gyveno 54% gyventojų. Pačių miestų skaičius ne visada buvo vienodas. 1970 m. buvo 115 miestų ir miesto tipo gyvenviečių: iš jų 9 respublikinės priklausomybės miestai, 83 rajoninio pavaldumo miestai ir 23 miesto tipo gyvenvietės. Daugiausia miestų esama su vidutiniu 2,000-3,000 gyventojų skaičiumi. Miestų su mažiau kaip 2,000 gyventojų buvo 34, o su daugiau kaip 100,000 — trys.

Patys stambiausieji Lietuvos miestai — Vilnius ir Kaunas administraciniu požiūriu dar skirstomi į miestų rajonus. Vilniuje yra keturi rajonai, Kaune — trys.

2. Miesto gyventojai

Miesto gyventojų sąvoka Lietuvoje nėra griežtai aprėžta. Visi tie, kurie gyvena anksčiau apibūdintose gyvenvietėse, laikomi miestiečiais. Svarbiausia, kad didesnė gyvenvietės žmonių dalis nebūtų susijusi su žemės ūkiu.

Miesto ar miesto tipo gyvenvietės teises suteikia respublikinės Aukščiausios Tarybos Prezidiumas. Yra respublikų, kur nustatytas minimalinis gyventojų skaičius miestuose (Ukrainoj 10,000). Kitur vėl nustatyta, koks procentas kaimo gyventojų gali gyventi miestuose. Lietuvoje tokių nuostatų nėra.

Nepr. Lietuvoje miestais buvo laikomos vietovės, turinčios ne mažiau 2,000 gyventojų. Tokių vietovių buvo 55. Šiuo metu miesto gyventojų skaičius nėra griežtai ribotas — svarbu, kad būtų suteikta miesto ar miesto tipo gyvenvietės teisė.

Per paskutinius 11 metų 31 miestai padidėjo nuo 50 iki 100%. Miestų, kuriuose gyventojų sumažėjo iki 30% yra 21. Naujai susikūrė 2 miestai. Kai kurie mažieji miestai ypatingai padidėjo. Pvz., Gargždai išau-

go daugiau kaip keturis kartus, Jonava — beveik tris, Alytus ir Garliava — daugiau kaip du kartus.

Lietuvoje dabar yra devyni taip vadinami respublikinės priklausomybės miestai. Du iš jų dar neseniai suorganizuoti. Tai yra Neringa, sukurta sujungiant tris miesto tipo gyvenvietes — Juodkrantę, Preilą ir Nidą ir Birštonas.

Respublikinės priklausomybės miestai savo ruožtu skiriasi į dvi grupes: pramonės, administracijos bei kultūros centrai ir kurortai arba poilsio centrai. Pirmai grupei priklauso Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai ir Panevėžys. Antrai — Druskininkai, Palanga, Birštonas ir Neringa.

Vilnius turi 409,300 gyventojų. Tai krašto sostinė, administracijos ir kultūros centras. Per 11 metų gyventojų jame priaugo 136,000 ir pralenkė miestų vystymosi planus. Ateity Vilniaus gyventojų skaičius, greičiausia, bus kontroliuojamas, apribojant pramonės plėtimąsi.

Kaunas — antras pagal gyventojų skaičių Lietuvos miestas, stambus pramonės, transporto, mokslo ir kultūros centras. Gyventojų — 332,400. Ateity numatoma Kauno augimą riboti, nebestatant naujų pramonės įmonių.

Klaipėda — per karą labai nukentėjusi, bet dabar labai greitai auga. Gyventojų — 155,000. Kaip uostas ir pramonės centras Klaipėda plėsis ir toliau. **(bus daugiau)**

žemės. Tame daržo sklypelyje javų auginti neleidžia. Jei žmonės pasės rugių, tai galės jų be baimės prisidėti iš bendrųjų laukų ir prie jų neprikibsi. Prisivogs rugių ir susiriesdamas tvirtins:

— Aš turėjau savo rugių pasėles ir išsineginau.

Aišku, kad labai geras pasiteisimas ir labai gražiai sugyvena. Jie ir ne išdavikai.

Sibire bulvės sodinama visą birželio mėnesį. Paskutinis sodinimo terminas liepos pirmoji pusė. Vėliau pasodintos bulvės nepėja užaugti.

Visi kaimiečiai labai prižiūri savo daržukus. Žiemą rogutėmis išveža ant dirvos turimą mėšlą. Nutirpus sniegui ir pradžiuvus žemei, labai rūpestingai savo darželį kastuvu sukasa. Dirba vakarais ir net naktimis, nors uodai ir negailestingai kandžioja. Dienos metu visiems reikia krutėti savo sovietinio dvaro laukuose. Todėl dieną savo darželį nepasirodyk. Arklių kolchozas daržams įsidirbti neduoda. Žmonės prie to jau įpratinti, tai ir neprašo.

Žemės paviršių suakėja geležiniu grėbliu. Bulvės sodina kastuvu. Jei šeima didesnė ir yra daugiau darbo rankų, tai du darbininkai iškasa duobutes, trečias įmeta į jas po bulvę, o duobučių kasėjai jas užverčia žemėmis.

Bulvėms sudygus ir pradėjus augti, žmonės jas labai prižiūri, ravi, gimtą nuo usnių ir kitų piktžolių. Daržiukui susiėmus augti, bulvės du kartu kaupia rankiniais kaupuokais. Tai sunkus darbas, kurį reikia dirbti iš laukų grįžus. Todėl kolchozininkai ir stengiasi per dieną nepersidirbti.

Kastuvas, kirvis, kaupuokas, grėblys ir kibiras vietiniams kaimiečiams yra svarbiausi darbo įrankiai. Kaupuoką ne kiekvienas kalvis moka gerai nukalti. Pirktinių, fabrikuose gamintų kaupuokų Sibire visai nemačiau. Kaupuokas turi būti didelis, parankus, sunkus ir aštrus. Sunkus kaupuokas darbininkui sutaupo daug jėgų. Bulvių keri rūpestingai apkaupiami iš visų pusių. Kaupiant keras truputį išjudinamas. Tvarkingai apkauptos bulvės labai greit ir gerai auga.

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

(Tąsa iš praeito Nr.)

Mus pavadavo Onutė su Stase, ir taip išdygo naujas Topo kapas, nes jį taip šaukdavo vietinės kaimo mergaitės.

Grįžtame visos penkios į kviečių lauką. Brone eina šalią manė ir ramina, kad nėra čia mūsų vaikų. Tikrai ir mums čia reikėtų juos pakasti. Tik ar jie išliko gyvi anapus frontų? Kas dabar ištars tą nuostabų ir mums teikantį daug jėgų žodį — „gyvi“.

Nežinome, kur vyrus nuvežė. Visos rengiamės pradėti ieškojimą.

Atėjome prie mašinos ir pradėjome dirbti. Vietiniai darbininkai žiūrį į mus ir nieko nesako. Jie džiaugiasi, kad galėjo pailsėti, o bėdą jau yra ant ko suversti. Mes dabar šios dienos įvykio kaltininkės.

Mūsų savavališkas pasitraukimas iš darbo tyliai praėjo. Niekas mums nieko neprikišo, lyg ir nepastebėjo.

Pavakariais atjojo į mūsų darbovietę kolchozo pirmininkas. Sustojė prie mūsų ir ap-

žiūrėjo darbą. Jo akyse lakstė paslaptingos piktos ugnelės.

— Tai jūs esate lietuvės?

— Taip, lietuvės.

— Aha, tai lietuvės.

Laukiame, kada prasidės perkūnai trauktis, ir esame nutarusios kietai laikytis. Bet nieko jis mums daugiau nesakė, apsižvalgė po kviečių lauką ir nujojo toliau urėdauti.

Pasirodo, sielos gelmėje jis dar nebuvo blogas žmogus. Pirmininkas galėjo mus perduoti teismui už pasitraukimą iš darbo, o komunistiniai teismai politinių imtinių neglosto.

Žinoma, jei taip ilgai pirmininkauja, tai moka pataikauti partijai ir sugeba tinkamai vykdyti jos užgaidas ir reikalavimus, bet šį kartą mūsų nepasmerkė.

O gal nenorėjo nustoti darbo rankų?

BULVĖS

Bulvės Sibiro yra pagrindinis maistas. Žmonės kasdien valgo ir dar savo paršiuką šiuolina.

Visos kolchozninkų šeimos bulvėms ir daržovėms pasisodinti gauna šešiasdešimt ar

MŪSŲ ŽINIOS

RAŠO APIE MUS

Čikagos dienraštis Draugas įdejo Vasario 16 minėjimo Rio de Janeire žinutę, o kultūriniame priede - ilgą Zigmundo Umbražūno straipsnį apie karnavalą Guanabaroje. Z. Umbražūnas 1973 metais dalyvavo V Pietų Amerikos lietuvių kongrese Sao Paule, vėliau apkeičiavo įvairias Brazilijos vietas.

Šių metų "Pasaulio Lietuvis" nr. 4 (69), kovo-balandžio mėn., įdėjo aštuonias fotografijas iš Brazilijos lietuvių gyvenimo: dvi iš "Lapės" stovyklos šių metų pradžioje, vieną iš jaunimo studijų dienos Suarone, tris iš Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo Rio de Janeire ir dvi su Brazilijos lietuvių Bendruomenės naujosios valdybos ir tarybos nariais. Taip pat aprašyti kovo 17 BLB tarybos rinkimai, III Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese ruoša Brazilijoje ir kita veikla.

Ne taip teigiamai įvertinta lietuvių veikla "Manchette" žurnalo, leidžiamo Guanabaroje, specialiaje numeryje, pavadintame "Retrato de São Paulo". 242 puslapių gausiai iliustruotas žurnalas išleistas 1974 metų data. Skyriuje "Todos eles são paulistas" aprašomos įvairios tautybės, iš kurių susideda didmiesčio ir valstijos gyventojai. (nuo 144 psl.)

"Manchette" rašo, kad didžiausia kolonija nėra italų, bet portugalų, kurių esama 202.330 (gimusių Portugalijoje ir tebeturinčių pilietybę, pagal IBGE davinius) Visoje SP valstijoje yra 109.530 užsienyje gimusių japonų. Italų esama apie šimtas tūkstančių. Dauguma 20.000 vokiečių gyvena Santo Amare.

Minimos dar kitos tautybės: rusų 16.000, libaniečių 12.000, argentiniečių 8.000, lenkų 7.500, 7.000 sirų, 7.300 romėnų, 4.800 amerikiečių, austrų 4.400, turkų mažiau kaip tūkstantis. Šalia minėtų, yra 75.000 įvairių tautybių asmenų, priėmusių Brazilijos pilietybę, ir dar 50.000 užsieniečių.

Parašyta, kad šių 50.000 užsieniečių smulkesnio sąrašo pagal tautybes nėra, kadangi jos priklauso mažumom, kurios atskirai nepasireiškia (portugališkai: não catalogados por pertencerem a minorias individualmente inexpressivas.) Čia minimos tautybės: latviai, olandai, kiniečiai, angliai, vietnamiečiai, korejiečiai, šveicariai, kanadiečiai. (147 puslapis).

Apie lietuvius nėra žodžio.

SĄJUNGIEČIAI MINĖJO MOTINOS DIENĄ

Lietuvių Sąjunga - Alianča ir šiais metais gražiai paminėjo Motinos Dieną ir priderančiai pagerbė lietuvių Motiną. Kaip praėjusieji, taip ir ši kartą sąjungiečiai nepraleido progos ir, susirinkę savo patalpose, Rua Lituânia, pagyveno lietuviškoje nuotaikoje ir šventiškoj dvasioj praleido sekmadienio, gegužės 19 dienos, popietę lietuviškuose namuose, besivaisindami skaniai paruošta „feizoda“, besiklausydami lietuviškų plokštelių ir taip širdžiai artimų lietuviškos dainos garsų.

Pagyvenęs tokioje aplinkoje, žmogus, tartum atgyja, atsinaujina dvasioje, sustipreja savyje.

Motinos Dienos minėjimas prasidėjo 13 val. Sąjungos-Alianča pirmininkas Aleksandras Bumbulis, pradėjęs popietę, trumpu žodžiu pasveikinęs susirinkusius, primindamas tos dienos pobūvio reikšmę, pakvietė rašytoją Haliną Mošinskienę tarti susirinkusiems tai dienai pritaikytą žodį.

Pirmiausia kalbėjo jausmingu eilėraščiu pasveikino motinas, o po to, gražioje ir sklandžioje savo

kalboje apibūdino motinos reikšmę šeimoje ir tautoje, jos didvyrišką aukojimąsi savo tautai, savo šeimai, savo vaikams. Gyvenant normaliose sąlygose, motinos reikšmė ir atsakomybė tautos gyvenime yra labai didelė. O mums gi, gyvenant išėivišku gyvenimu, atskilusiems nuo savo tautos kamieno, motinos reikšmė ir atsakomybė dar labiau išryškėja, darosi didesnė.

Kalbėjoja ir atkreipė ypatingą dėmesį į motiną išėivę, ypač į jaunąją motiną, kad ir ji čia išėivijoje svetimoje šalyje, po svetimu dangumi išliktų savo šeimoje tautinių tradicijų, savo kalbos ir lietuviškų papročių saugotoja.

Po oficialaus Motinos minėjimo akto, buvo išpildyta ir meninė programos dalis - dainos. Be dainos juk nėra jokios išskilmės nei šventės bei minėjimo. Daina lietuvių žavi. Todėl jįsai dainą sutinka ir palydi dideliu entuziazmu.

Mūsų kolonijos dainininkas, Kazimieras Ambrozevičius, vos tik jam pasirodžius scenoje, buvo triukšmingai susirinkusiųjų sutiktas. Jis padainavo keletą lietuviškų dainų, o dainininkės Monika Stasiulionienė ir Stasė Kaman-tauskaitė duetu meninę programos dalį užbaigė tikrai gražiomis ir pasiilgtomis lietuviškomis dainomis. Susirinkusieji, atsidėkodami mūsų dainininkams, o taip pat ir pianistui Feliksui Girdauskui, nenustodami ilgai plojo ir prašė pakartoti. Gražu, miela ir malonu klausytis mūsų dainininkų lietuviškos dainos garsų, kurie atgaivina mūsų jausmus ir uždega mūsų sielą meile viskam, kas tik yra lietuviška.

Baigiantis minėjimui, susirinkusieji turėjo progos išbandyti savo laimę: buvo paleistos lošimui (loterijon) trys dovanos-premijos. Lošimas buvo pravestas pagal jėjimo bilietėlio numerį, už kurį atskirai nereikėjo mokėti. Tai sąjungiečių senai įvestas žaislas, kuris vyksta kiekvieną ruošiamą pobūvį. Šį kartą dovanas laimėjo Ana Paulštienė, Veronika Bratkauskienė ir Monika Stasiulionienė.

Taip ir dar vienas Lietuvių Sąjungos-Alianča pobūvis praėjo linksmoje ir pakeltoje nuotaikoje. Laukiame naujos progos vėl susirinkti ir pabūvoti savųjų tarpe savuose namuose. D.A.

Šventė (iš 10 psl)

Mūsų poetas Klemensas Jūra perskaitė klausytojus jaudinusią poemą "Be Motinos", jautriais vaizdais išsakydamas našlaičio berniuko, piemenėlio ir vaikino labai sunkų vargų kelią, kuriame jis rado "Dievo Motinoje" amžiais neužges tančią meilę, paguodą, suraminimą.

P. M. Vinkšnaitienės prirengti „mažyčiai“ padainavo ir pašokė suvaidino "Išėjo tėvelis į mišką" ir „Kalvelį". Ji labai prijuokino publika.

Kristina Valavičiūtė švelniai paskambino populiarių melodijų pynę, o Živilė Jūraitytė vėl kitomis žaviai padeklamuotomis eilėmis dave pajusti poezijos grožį ir motinų orumą.

plė Julija Ažuolaitė padainavo tris lietuviškas ir vieną portugališką dainą-lopšinę. Labai gražiai skambėjo tiek vos vos girdimai, beveik tik paniuniuotoji lopšinė, tiek pilnu balsu dainuotos Št. Šimkaus liaudies dainos. Publika nesigailėjo plojimų.

Naujiena buvo pirmą kartą scenon išvestos ketverios kanklės - trys mergaitės ir vienas berniukas. Mišių pradžioje kanklės lydėjo Pulkim ant kelių "ir užbaigiant visa programą "Sveika Marija Dievo Motina". Atskirai paskambino motinų garbei "Tu mano motinėle" Lietuva brangi" ir Lėlytės šoki". Per pora mėnesių išmokti net penketą dalykelių, tai jau rimto pasidarbavimo vaisiai. Verta čia atžymėti tuos pirmuosius kanklininkus:

Sofija Žūtautaitė, Silvana Banytė ir Flavijus bei Beatrixė Bacevičiai. Jų skambinimas žmonems patiko.

Minėjimas baigtas tradicine gegužės mėn. giesme,

PRAŠO TALKOS MOKYTOJŲ SARAŠUI SUDARYTI

Spaudai jau paruoštame lietuvių-portugalų kalbos žodyne bus skiriama vieta buvusiems ir esantiems lietuviškų mokyklų Brazilijoje mokytojams paminėti.

Žodyno ruošėjai prašo „Mūsų Lietuvos“ skaitytojų, galinčių žinias papildyti, skubiai redakcijai pataisas ar papildus pranešti.

Mokytojų sąrašė yra sekantys:

Nuo 1928 iki 1940 metų: VI. Eidrigėvičius, Suslovas, kun. Jeronimas Valaitis, Vincas Morkys, Jonas Džiugelis, Lioginas Gaigalas, Eduardas Pažėra, Stasys Jurevičius, Simas Bakšys, Vytautas Nalivaika, B. Miškinytė-Nalivaikienė, L. Majienė-Valiukevičiūtė, J. Jurgėla, prel. Aleksandras Arminas, Ivanauskas, Feliksas Girdauskas, A. Akočaitis, Korsakas, sesuo M. Marcelina.

Po Antrojo karo iki dabar: Magdale-na Vinkšnaitienė, Halina Mošinskiėnė, kpt. Juozas Čiuvinškas, Arnaldas Zizas, kun. Hermanas Šulcas, kun. St. Šileika, kun. Jonas Kidykas, Regina Braslauskaitė, Alfonsas D. Petraitis, kun. Antanas Saulaitis, Mečys Paleckis, Živilė Jūraitytė, Irena Skurkevičiūtė, Irena Šimonytė, Liucija Jodelytė, Robertas Vidžiūnas, Kors-Vidžiūnienė, Janina Valavičienė, Rimgaudas Jūraitis, prel. P. Ražaiškas, Emantė Mikuckytė-Jūraitienė, Ona Petraitytė-Liblik, Stasys Kubiliūnas, Jonas Kaseliūnas, V. Tubelis, Elena Buitvydaitė, Silvija Bendoraitytė, Vanda Pilipavičiūtė, Laima Vosyliūtė, Audra Vosyliūtė.

Pastebėtina, kad sąrašė norima įtraukti visus asmenis, kurie ką nors dėstė mokyklose, ne tik lietuvių akibla, bet ir šokius, dainas, sportą, liaudies meną, giesmes ir t.t.

Pranešti redakcijai iki birželio 9 d.

Gimtadienio proga

kun. Stasį Šileiką ir kun. Antaną Saulaitį

nuoširdžiai sveikina ir Dievo palaimos linki

Vila Zelinos Maldos apaštalavimas, Lietuvių katalikių moteru draugija ir šv. Juozapo vyrų brolija.

MŪSŲ ŽINIOS

SOKIAMS VĒL PIRMA VIETA

São Miguel Arcanjo mokyklos mokiniai sekmadienį, gegužės 26, vėl parsivežė namo aukso medalius už lietuvių tautinius šokius, parodytus São Paulo miesto IX tarpmokyklinėje olimpiadoje Paçaembu stadione. (Žr. plačiau 5 puslapyje).

JAUNIEJI MOKSLININKAI

Rikardas Kemeklis Merani dalyvavo São Paulo „XIV Feira de ciências“ Ibirapueros parodų salėje pereitą savaitę su plaukams laiko gamybos aparatais.

Regina Šliktaitė, atstovaudama Colégio Santana, rodė kaip vystosi ir dauginasi Drosophila musytė. (Plačiau 5 psl.)

JAUNIMO STUDIJŲ DIENA

Šeštadienį, ruošdamiesi Jaunimo kongresui, numatė liepos mėn. studijų dienų programą, išklaušė pokalbio apie veiklos planavimą. Dalyvavo mažiau, negu paprastai. (Aprašymas 5 psl.)

VEIKLOS KALENDORIUS - 1974

Birželio 1, šeštadienį, 19:30, jaunų šeimų susirinkimas šv. Kazimiero parapijos patalpose.

Birželio 2, sekmadienį, 15 val., jaunimo, organizacijų, bairių ir vietovių atstovų susirinkimas III Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso reikalu, parapijos salėje, Rua Juatindiba, 20 - Parque da Móoca, SP.

Birželio 3, pirmadienį, 10 val., Brazilijos kunigų vienybės metinė su susitikimo diena, Mauá.

Birželio 9, sekmadienį, nuo 10 iki 17 val., Centro Municipal de Campismo, Via Raposo Tavares, 25 km, Pabaltijo tautų draugystės diena su ekumeninėmis pamaldomis, traukiniu ir sportu.

Birželio 13-16, Jaunimo išvyka į Ubatubá.

Birželio 16, sekmadienį, metinės pamaldos už žuvusius už Lietuvos laisvę ir tremtinius, Birželio įvykių ir Tautos išsklaidymo dienos proga, lietuvių, latvių ir estų parapijose.

Birželio 16, 11 val., Princesa Isabel koplyčiose, Rio de Janeiro, pamaldos.

Birželio 16, 12:30 val. Liet. Kat. B endnemenės choro pietūs - feijoada.

Birželio 29, paskutinės pirmojo semestro pamokos šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje.

Birželio 29, 19:30 val. Literatūros ratelio susirinkimas pas H. ir J. Valavičius.

Birželio 30, 17 val., šv. Kazimiero parapijos koplyčiose pamaldos ir mėnesinė programa su pokalbiu.

Liepos 5-7, III Jaunimo kongreso ruošos studijų dienos, netoli SP. Registruotis iki birželio 9 būstinėje.

Liepos 19, 19:00 val., Salão Portinari, Praça Roosevelt, SP, Ketvirtosios metinės pabaltiečių parodos atidarymas.

Liepos 20-21, Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus jaunimo kongreso komiteto posėdis Buenos Airose.

Liepos 19-28, Pabaltiečių kultūros ir meno paroda, Praça Roosevelt, SP - Portinari salėje, kasdien nuo 16:30 iki 22:00 val. Ypatingos programos kasdien 20 val.

Liepos 28, 21 val. Pabaltiečių parodos uždarymas, Praça Roosevelt, SP.

VISI KVIEČIAMI Į PABALTIEČIŲ IŠVAŽIAVIMĄ - IŠKYLA

Ją rengia Pabaltiečių komitetas, dalyvaujant visų trijų kolonijų jaunimui ir senimui, gražioje kalnuotoje stovyklavimo vietovėje - Centro Municipal de Campismo, Rodovia Raposo Tavares 25-tame kilometre (kelyje į Cotia ir S. Roque) išvažiavimas ruošiamas Baltijos savaitės proga.

Dalyviai galės naudotis šio centro visais įrengimais ir patogumais: žaidimų aikštelėmis, uždromis salėmis (jei oras būtų šaltas).

Neturintiems savų automobilių, komitetas parūpins autobusus, kad dalyvauti šventėje galėtų visi. Autobusuose vietas rezervuoti galima kelbonijose pas Tėvus Jėzuitus Mookoje ir Tėvus salesiečius Zelinoje. Vietos rezervuojamos iš anksto, užmokant už visą kelionę tik 5 kruzeirus. Prašoma autobusuose vietas rezervuoti iš anksto, nes skaičius yra ribotas. „Nemuno“ šokėjams autobusus jau užsakytas.

Autobusai išeis nuo Jaunimo namų,

IŠVYKO IR ATVYKO

Gegužės 23 Šiaurės Amerikon išskrido advokatas Algirdas Šliešoraitis. Gegužės 25 dalyvavo savo motinos vestuvėse Čikagoje. Žada grįžti dar šią savaitę.

Gegužės 24 iš Europos sugrįžo Jonas Valavičius, atlikęs kelionę darbo reikalais, aplankęs Massey-Ferguson bendrovės fabrikus Italijoje ir kitur.

Pagal žinias iš Urugvajaus lietuvių parapijos „Žinias“ šiuo metu ir Brazilijoje turėtų lankyti iš Lietuvos atvykusių turistų (apie 20) grupę.

ZELINOS KIOSKAS

Kioskas, kuriame galima nusipirkti „Mūsų Lietuvos“ egzempliorius, išsiplėtė ir taip pat ML paroduoda savo naujame kioske-krautuvelyje, Av. Zelina prieš bažnyčią, šalia vaistinės.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Gegužės 22 d. mirė a.a.

KSAVERA MUSNICKIENĖ

73 metų, kilusi nuo Rokiškio, Brazilijoje, Mookoje išgyvensi 47 metus.

Liko dukterė Elena, sūnūs Albinas ir Kazys, marti bei vaikaičiai. T.P. Daugintis atlaidė šv. Irmėnias prie karsto S. Cristovão ligoninės koplytėlėje ir palydėjo į V. Formozos kapines.

Vila Zelinoje, sekmadienį, birželio 9 d., punktučiai 9 valandą ryto, ir vienas autobusas tą pačią valandą išeis iš Largo Paissandu (miesto centre), prie bažnyčios.

Programa bus labai įdomi ir įvairi: vėliavų pakėlimas, ekumeninės pamaldos (be Mišių), sportas tarp trijų kolonijų, šokiai, dainos ir bendri pietūs. Programa baigiasi 17 val.

Valgių ir gėrimų bus galim gauti vietoje, už nebrangias kainas, nes visos trys kolonijos pasirodys su savo tautiniais valgiais. Vakai iki 10 metų, vykstantieji ant tėvų kelių, nemoka, taip pat ir vykstantieji savais automobiliais nemoka nieko.

Galima kviesti svečius ir nelietuvius, jiems pakvietimus prašoma paimti kelbonijose.

Tautiečiai: pasinaudokite proga, nes tokių išvažiavimų su visais patogumais labai retai tepasitaiko, pakvėpuokite vieną dieną grynu ir neužterštu oru.

PABALTIJO VALSTYBIU KOMIT.

GEGUŽINĖ ŠVENTĖ

Iš arti ir iš toli šv. Kazimiero salėje susirinko gražus būrys tikinčiųjų lietuvių pagerbti Dievo Motiną Mariją ir drauge savąsias motinėles.

Kun. A. Saulaitis aukėjo šv. mišių auka ir pasakė pamokslą. Jis išskėlė du svarbius Marijos bruožus: vienas tai, kad ji nuoširdžiai siai bendradarbiavo su Dievu, padėdama jam įgyvendinti didžiuosius žmonijos gelbėjimo planus. Kita mintis, kurią šv. Tėvas išskėlė paskutiniame savo laiške apie Mariją, tai, kad ji buvo ne vien švelni, kukli mergelė,

g... us
nė sūnaus kančios bei mirties akivaizdoje, stiprinuosi jungusi pasimetužius apaštalus.

Mišios baigtos tradicine gegužės menesį giedama Marijos litanija.

Po trumpos pertraukos ir giesmės „Malda už Tėvyne“ kun. J. Kidykas pristatė p. Haliną Mošinskienę mėnėjimo programos vedėją.

Ižangos žodelyje p. Mošinskiene atidavė pagarbą ir Dievo Motinai Marijai ir mūsų visų motinėlėms.

Kap. J. Čiuvinškas trumpučiųje paskaitėliėje parodė lietuvių tautos prisirišimą ir meilę Marijai. Tai liudija gausios gražios Marijos garbei sventoves ne tik Aušros Vartuose, Šiluvoje ir Žem. Kalvarijoje, bet ir keliolikoje kitų. (Tąsa 9 p.)

UŽSIMOKĖJO UŽ ML

Po 50 kr. S. Savnoris, J. Žaidys /Rio/, O. Vasičiauskas. Po 100 kr. Jonas Tatarūnas, M. Laupinaitis; 140 kr. B. Povilavičius /JAV/.

PAKRIKŠTYTAS

gegužės 19 d. Romildos ir Jono Buitvydų sūnus Fábdo Linkime, kad jis augtu sveikutis, džiugindamas tėvus bei senelius Magdalėną ir Povilą Buitvydus.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS, PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS. MINI-SOMBRINHAS, TIPO ITALIANO E ALEMÃO

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual: 104.519.517

C. G. C. 68.882.900/801

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274-0677 - (Res. 274-1886)
São Paulo

**MŪSŲ
LIETUVA**

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
ANTÔNIO AQUINO
Redator: Jonas Kidykas
Administrador: P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 36 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 170 kr. Paskiro numerio kaina: 70 centavų. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtina išreikšia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. L aikraštis spausdinamas antradienį. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai įteiktini nevēliau, kaip iki pirmadienio pietu.